

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Marine Kosović Marković, predsjednice vijeća, mr.sc. Inge Vezmar Barlek i Senke Orlić-Zaninović, članica vijeća, te sudske savjetnice Dijane Filipčić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatska gospodarska komora, Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/21-01/261, urbroj: 401-01/05-21-2 od 10. svibnja 2021., uz sudjelovanje zainteresirane osobe udruge F., Z., zastupane po predsjedniku udruge N. K., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 17. rujna 2021.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/21-01/261, urbroj: 401-01/05-21-2 od 10. svibnja 2021.

Obrazloženje

1. Osporenim rješenjem tuženika, po žalbi udruge F., poništeno je rješenje Hrvatske gospodarske komore, klasa: UP/I-008-02/19-04/12, urbroj: 311-02-02-02/47-21-12 od 1. veljače 2021. (točka 1. izreke rješenja), te predmet vraćen prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak (točka 2. izreke rješenja).
2. Tužitelj u tužbi, koju je po pozivu suda uredio podneskom od 24. lipnja 2021., navodi da je sukladno Zakonu o Hrvatskoj gospodarskoj komori („Narodne novine“ 66/91. i 77/93.) članku 1., Hrvatska gospodarska komora samostalna stručno poslovna organizacija koja promiče, zastupa i usklađuje zajedničke interese svojih članica pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu. Navodi da se sredstva za rad osiguravaju iz članarine koju plaćaju članice te prihoda od naknada za usluge i drugih izvora (članak 20. Zakona), a podaci o financiranju javno su dostupni na stranicama Hrvatske gospodarske komore i putem nalaza državne revizije. Smatra da tuženik u obrazloženju ne navodi okolnosti kojima je utvrđivao nepostojanje zlouporabe, odnosno ne navodi činjenice koje spominje, a odnose se na subjektivni i objektivni element zlouporabe. Ističe da se činjenice koje navodi tuženik odnose na postojanje javnog interesa, a ne na odsutnost malicioznosti podnositelja zahtjeva. Smatra da tuženik pogrešno navodi da se financira iz proračunskih sredstava. Ističe da tuženik nije postupio sukladno članku 115. stavku 3. Zakona o općem upravnom postupku. Smatra da na strani podnositelja zahtjeva postoji i subjektivni i objektivni element zlouporabe prava uzimajući u obzir ne samo konkretni slučaj već širi kontekst. Navodi da podnositelj zahtjeva zahtjeve podnosi u okviru projekta „HOK i HGK narodu“, koji je započeo 1. siječnja 2018. te je o tome obavijestio i HOK i HGK, a okolnosti samog

projekta su specifične, jer su naručitelji projekta političke stranke, dok je provoditelj projekta udruga građana. Tužitelj navodi ciljeve predmetne udruge te ističe da javni interes u ovom slučaju ne postoji već postoji interes određenih političkih stranaka za ukidanjem „neodgovornih komora“ koje su i naručitelj projekta, a navedeno proizlazi i iz aktivnosti podnositelja zahtjeva u medijima pred najavljene političke izbore. Smatra da to potvrđuje kako se ostvarivanje prava na pristup informacijama i podnošenje zahtjeva ostvaruje u svrhu političkog aktivizma. Navodi da se HOK i HGK ne financiraju iz sredstva proračuna, ni prihoda građana već iz komorskih članarina njihovih članova odnosno poduzetnika. Smatra da najava dostavljanja zahtjeva tokom perioda od dvije godine predstavlja anticipiranje nastanka objektivnog elementa uzimajući u obzir sadržaj zahtjeva koji su usmjereni na sve segmente rada tijela javne vlasti usmjerene na pronalaženje dokaza o neodgovornosti komora. Ističe da proizlazi postojanje subjektivnog i objektivnog elementa zlouporabe prava na strani podnositelja zahtjeva. Smatra kako anticipiranje postojanja učestalih i prekomjernih zahtjeva a koji su najavljeni predstavlja postojanje objektivnog elementa zlouporabe. U odnosu na postojanje javnog interesa u konkretnom slučaju, ističe interes političkih stranaka koje smatraju kako su komore neodgovorne i treba ih ukinuti te u tom smislu koriste pravo na pristup informacijama radi provođenja projekta koji ima za cilj ukidanje komora te to ne može predstavljati javni interes niti ispunjavati svrhu i cilj zakona. Predlaže poništiti rješenje tuženika.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu ističe da navodi iz tužbe nisu osnovani. Smatra da je točno utvrdio da se traže informacije koje se odnose na trošenje tužiteljevih financijskih sredstva, koje ujedno predstavljaju javna sredstva. Ističe da prihodi od članarina predstavljaju 70% tužiteljevih prihoda, te da se pretežito financira iz javnih sredstva, odnosno zakonom utvrđenog nameta koji su članice obvezne plaćati. Poziva se na presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-167/19, poslovni broj: UsII-170/19, poslovni broj: UsII-191/19, te poslovni broj: UsII-298/20 u kojima je zauzeto shvaćanje da se u slučaju informacija o raspolaganju javnim sredstvima iz članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama ne može razmatrati pitanje zlouporabe prava na pristup informacijama. Ističe da je poništio rješenje tužitelja i predmet vratio na ponovni postupak jer je loše i paušalno obrazloženo. Upozorava da je tužitelj u tužbi uveo nove činjenice kojima pokušava dokazati postojanje zlouporabe prava, što ne može opravdati nezakonitost prvostupanjskog rješenja. Smatra da tužitelj preekstenzivno tumači pojam zlouporabe prava na pristup informacijama posebice kad se traže elementarni podaci o raspolaganju javnim sredstvima, te dodaje kako su tijela javne vlasti podložna kritici i preispitivanju njihovog rada. Navodi da udruge kao i političke stranke mogu biti korisnici prava na pristup informacijama te se ne može nazvati zlouporabom situacija kada podnositelj zahtjeva najavljuje određene ciljeve u svrhu kojih traži informacije od tijela javne vlasti. Ističe kako se objektivni element zlouporabe ne može anticipirati jer on postoji li ne postoji. U ovom slučaju tijelo javne vlasti zaprima razumnu količinu zahtjeva za pristup informacijama koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, odnosno da iz spisa predmeta proizlazi da podnositelj zahtjeva u 2020. i 2021. godini nije podnio tužitelju ni jedan zahtjev. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev.

4. Zainteresirana osoba udruga F. u odgovoru na tužbu navodi da osporava tužbu u cijelosti. Rješenje tuženika smatra utemeljenim na činjenicama i dokazima i pravilnoj primjeni Ustava, zakona i propisa. Ističe da tužitelj, vlasnik informacije, upućuje u tužbi na informacije koje korisnik informacije nije ni tražio odnosno da se upućuje i na

pogrešnu godinu za koju su informacije tražene. Smatra da se tužitelj neosnovano poziva na malicioznost na strani podnositelja zahtjeva za pristup informacijama te ne ističe nikakve činjenice i dokaze. Navodi da tuženik u rješenju ispravno obrazlaže da je tužitelj tijelo javne vlasti jer se financira iz javnih sredstava odnosno obveznih nameta određenih zakonom. Smatra neosnovanim navode tužbe u vezi značenja naziva projekta „HOK i HGK narodu“ koja osnova projekta je objavljena na internetskoj stranici. Tužbeni navod u vezi interesa određenih političkih stranaka za ukidanje neodgovornih komora smatra neosnovanim. Smatra ispravnim utvrđenje tuženika da se zahtjevi korisnika informacije tiču javnog interesa i potrošnje javnih sredstava, te ističe pozivanje tuženika na presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u vezi članka 16. stavka 3. istoga Zakona. Smatra neosnovanim uvlačiti drugu pravnu osobu HOK u ovaj spor. Navodi da u dosadašnjim postupcima tužitelj nije dostavio niti jednu informaciju pravodobno i točno, a u tužbi insinuirao da bi te informacije mogle poslužiti kao dokaz za neodgovornost komora. Smatra neosnovanim navode u vezi postojanja subjektivnog i objektivnog elementa zlouporabe prava na strani podnositelja zahtjeva. Navodi da je neosnovan i navod u vezi provođenja projekta odnosno da je cilj ukidanje komora. Ističe da tužitelj nije dokazao da zainteresirana osoba očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama. Predlaže odbiti tužbu.

5. Tužitelju je dostavljen odgovor tuženika i zainteresirane osobe udruge F. na tužbu, na temelju članka 6. Zakona o upravnim sporovima („ Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14. i 29/17.- ZUS).

6. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

7. Tužitelj je odbio zahtjev zainteresirane osobe za pristup informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ 25/13., i 85/15.-dalje: ZPPI) kojom je propisano da tijelo javne vlasti može rješenjem odbiti zahtjev za pristup informaciji ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži veliki broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

8. U konkretnom slučaju zainteresirana osoba je podnijela zahtjev kojim je tražena informacija, izvodi prometa na bankovnim računima a koje su banke dostavile tužitelju u 2016. godini.

9. Tuženik nije prihvatio ocjenu tužitelja da zainteresirana osoba zloupotrebljava pravo na pristup informacijama. Tuženik u obrazloženju osporenog rješenja navodi da zainteresirana osoba traži informacije koje se uglavnom odnose na zakonitost djelovanja i trošenja javnih proračunskih sredstava. U tom slučaju, a sukladno praksi ovog Suda, na koju se tuženik pozvao u obrazloženju osporenog rješenja kada se traži informacija o raspolaganju javnim sredstvima, koja sukladno odredbi članka 16. stavka 3. ZPPI-a, mora javnosti biti beziznimno dostupna osim ako predstavlja klasificirani podatak, ne može se ni razmatrati pitanje zlouporabe prava na pristup informacijama pa tužitelj svojim rješenjem, uz obrazloženje kakvo je njime dano, nije povrijedio odredbe ZPPI-a.

10. Kako je obrazloženje rješenja tuženika sukladno ovosudnoj praksi, a koja se odnosi na raspolaganje javnim sredstvima to se ni osporeno rješenje ne može ocijeniti nezakonitim.

11. Slijedom navedenog, valjalo je pozivom na odredbu članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti kao u izreci.

U Zagrebu 17. rujna 2021.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.